

Jakobo de Voraĝino

La historio
pri la Sep Dormantoj de Efezo

El la Latina tradukita de Gerrit Isai Berveling

Interrete:

La originala Latina teksto:

<http://www.thelatinlibrary.com/voragine/septem.shtml>

Lastfoje kontrolitaj: 2020-05-11.

Pri la persekutado de Decio, kiu grave influis la epokon, poste estiĝis pluraj rakontoj, anekdotoj aŭ legendoj. Unu el la plej famaj estas tiu pri la t. n. Sep dormantoj de Efezo. La rakonton oni trovas i. a. en verko de Jakobo de Voraĝino (IACOBUS DE VORAGINE, ĉ. 1230-1298) – LEGENDA AUREA (Ora Legendo) kaj ankaŭ en la Korano 18:10-27.

Jakobo de Voraĝino:

La historio pri la Sep Dormantoj de Efezo

IACOBUS DE VORAGINE

HISTORIA DE SEPTEM DORMIENTIBUS

La sep dormantoj devenas el la urbo Efezo. Kiam imperiestro Decio, kiu persekutis la kristanojn, atingis Efezon, li konstruigis templojn meze de la urbo, por ke ĉiu kun li faru oferojn al la idoloj. Kiam li do igis kunserĉi ĉiujn kristanojn kaj devigis ilin – katenitajn – aŭ plenumi oferojn aŭ morti, ekestis sur ĉiuj tiom da timo pri puno, ke eĉ amiko neis amikon, kaj filon patro aŭ patron filo.

Tiam troviĝis en tiu urbo sep kristanoj: Maksimiano, Malĥo, Marciano, Dionizio, Johano, Serapiono kaj Konstantino, kiuj tion vidante ege ĉagreniĝis. Ĉar ili estis gravuloj en la palaco, ili, malaprobante oferojn al la idoloj, devis kaŝi sin en siaj domoj kaj prenis tempon por fastado kaj

preĝado. Akuzitaj, ili estis starigitaj antaŭ Decio, kaj kiam montriĝis, ke ili estas veraj kristanoj, ili ricevis la eblon resagiĝi ĝis Decio revenos. Sed intertempe ili dividis sian patran heredaĵon inter la malriĉuloj, kaj decidis retiriĝi sur la monton Celio. Ili kredis tie esti pli sekuraj. Dum tiel longtempe ili sin tenis kaŝitaj, ĉiam unu el ili prizorgis la ceterajn, kaj ĉiufoje kiam tiu la urbon eniris, li ŝanĝis sian aspekton per alivestigo al almozulo.

Kiam Decio do revenis en la urbon kaj ilin serĉigis por la oferado, Malĥo, kiu tiam estis la servisto, plentime revenis al la amikoj, kaj rakontis ilin pri la furiozo de la imperiestro. Ili forte ektimis, kaj Malĥo donis al ili la panojn kiujn li alportis, por unue ekmanĝi kaj post plifortigite reiri al la batalo. Post kiam tamen manĝinte ili interparolis en ĉagreno kaj lamentado, laŭ plaĉo de Dio subite ili ekdormis.

Venis la mateno kaj oni serĉis ilin, sed ne povis ilin trovi. Decio tre koleris, ke tiajn junulojn li ne povis trovi. Oni akuzis ilin, ke ankoraŭ ili kaŝas sin sur la monto Celio kaj dividis sian havaĵon inter la malriĉuloj, kaj ke ili restas ĉe sia konvinkiĝo. Decio do ordonis, ke iliajn gepatrojn oni alkonduku. Li tiujn minacis je morto, krom se ili rakontos pri ili ĉion, kion ili sciis. Sed ankaŭ ili riproĉis al ili similajn aferojn kaj plendis, ke siajn riĉaĵojn ili disdonis al la malriĉuloj. Tiam li pripensis, kion li povos fari pri ili, kaj je inspiro de Dio li lasis la aperturon de speleo fermi per ŝtonegoj, por ke tie enŝlositaj ili pereu pro malsato kaj soifo. La servistoj <de la imperiestro> tion faris, kaj du kristanoj, Teodoro kaj Rufino, priskribis ilian martiriĝon, kaj metis la skribaĵon kaŝe inter la ŝtonojn.

La vekigiĝo

Decio delonge jam mortis kaj kun li tiu tuta generacio. Post 372 jaroj, en la 30a jaro de imperiestro Teodozio, ekpululis la herezo de homoj, kiuj neas la resurekton de la mortintoj. Tio ĉagrenigis la plej kristanan imperiestron Teodozio, ĉar li vidis, ke la fido estas minacata malpie. Vestita en mantelo el Kilikia kaprobaraĵo, li retiriĝis en internan ĉambron – dum tagoj li ploradis. Kiam la kompatema Dio tion vidis, li volis

konsoli la funebrantojn kaj firmigi la esperon je la resurekto. Li do malfermis la trezor-ĉambron de sia amo kaj vekis la menciitajn martirojn.

En la koron de certa civitano de Efezo li metis la deziron, sur tiu monto starigi stalojn por siaj paŝtistoj. Kiam la masonistoj malfermis la speleon, leviĝis la sanktuloj, kaj reciproke salutante sin ili supozis, ke nur unu nokton ili dormis. Memorante la tristecon de la antaŭa tago, ili demandis Malĥon, kiu priservis ilin, kion decidis pri ili Decio. Sed tiu respondis, kion vespere li diris: «Oni ekserĉis nin, por ke ni oferu al la idoloj. Jen kion decidis pri ni la imperiestro.» Respondis Maksimiano: «Kaj scias Dio, ke ni ne oferos.» Fortikiginte siajn amikojn, li ordonis al Malĥo, ke li iru al la urbo aĉeti kelkajn panojn kaj kunportu pli da panoj ol hieraŭ, kaj revenante li sciigu, kion ordonis la imperiestro. Malĥo do prenis kvin monerojn, kaj eliris el la speleo. Kiam la ŝtonojn tie li vidis, li miris, sed kun siaj pensoj aliteme li malmulte pensis pri la ŝtonoj.

Timplena li venis ĉe la urbopordegon, kaj ege miris, ke tie fiksiĝis la krucosigno. Li iris al alia pordo; ankaŭ tie krucosignon li vidis, kaj li ekstreme miris. Poste la krucosignon li vidis super ĉiuj pordoj kaj devis konstati, ke la urbo ŝanĝiĝis. Li faris al si krucosignon kaj reiris al la unua pordo, kaj pensis, ke li sonĝas. Sed certigante sin, li kovris sian vizaĝon kaj iris al la panvendistoj; ĉie li aŭdis la homojn paroli pri Kristo kaj ankoraŭ pli miris: «Kiel eblas» li diris, «ke hieraŭ neniu kuraĝis menci la nomon de Kristo, kaj nun ĉiuj konfesas Kriston? Mi kredas, ke ĉi tie ne estas la urbo Efezo, ĉar ankaŭ la domoj estas malsame konstruitaj, sed mi ne konas alian similan urbon mi ne konas».

Kiam li informiĝis kaj aŭdis, ke tio ĉi estas Efezo, li kredis ke li vere freneziĝis kaj volis reiri al siaj amikoj.

La miskompreno

Tamen li iris al la panvendistoj, sed kiam la arĝentajn monerojn li ekprenis, la mirigitaj vendistoj inter si diris, ke ĉi junulo trovis antikvan trezoron. Ĉar Malĥo ilin inter si vidis paroli, li kredis, ke ili volas porti lin al la imperiestro, kaj timigite li petis, ke ili lasu lin foriri kaj retenu

panojn kaj monerojn. Sed ili retenis lin kaj diris: «De kie vi estas? Ĉar trezoron de antikvaj imperiestroj vi trovis, montru do al ni, kaj ni estos viaj amikoj kaj ne perfidos vin. Alie vi ja ne povos teni tion kaŝita».

Malĥo pro timo ne trovis, kion diri. Kiam ili vidis, ke li plu silentas, ili metis al li ŝnuron ĉirkaŭ la kolon, kaj tiris lin meze tra la urbo. Eliris la onidiro al ĉiuj, ke certa junulo trovis trezoron. La amaso kunvenis ĉe li, kaj primiris lin. Li provis klarigi, ke nenion li trovis. Li ĉirkaŭrigardis ĉiujn, sed povis esti rekonata de neniu, rigardante la popolon li volis vidi, ĉu iun li rekonas el la parencoj, pri kiuj li ankoraŭ kredis, ke ili ankoraŭ vivas. Kiam neniun li trovis, li staris tie kvazaŭ frenezulo meze de la popolo de la urbo.

Kiam tion aŭdis la sankta episkopo Martino, kaj la prokonsulo Antpatro, kiu ĵus alvenis en la urbon, ili ordonis al la civitanoj, ke lin kaj liajn monerojn zorgeme ili konduku al ili. Kiam la servistoj kondukis lin al la preĝejo, li kredis, ke oni venigos lin antaŭ la imperiestron. La episkopo kaj la prokonsulo miregis pri la moneroj kaj pridemandis lin, kie la nekonatan trezoron li trovis. Sed li reagis, ke tute nenion li trovis, sed tiujn monerojn li ricevis de siaj gepatroj. Kiam oni demandis, el kiu urbo li estas, li diris: «Mi bone scias, ke el ĉi tiu urbo mi estas, almenaŭ se tio ĉi estas la urbo Efezo». La prokonsulo diris: «Alvenigu viajn gepatrojn, por ke ili atestu pri vi». Kiam li tiujn menciis kaj neniu ilin konis, oni diris, ke li fantazias por iamaniere eskapi. Kaj la prokonsulo diris: «Kiel ni kredu al vi, ke ĉi tio estas mono de viaj gepatroj, se ĝi havas surskribon de antaŭ pli ol tri cent sepdek sep jaroj kaj estas el la unuaj tagoj de imperiestro Decio kaj en nenio similaj al niaj moneroj?

Kiel viaj gepatroj povus esti de antaŭ tiom da tempo? Sed vi, knabo, vi volas trompi la saĝulojn kaj maljunulojn de Efezo. Tial mi ordonas, ke vi estu leĝe punita, ĝis vi konfesos, kion vi trovis». Tiam Malĥo antaŭ ili falis surgenuen kaj diris: «Je Dio, sinjoroj, diru al mi, je miaj demandoj, kaj tiam mi malkaŝos, kio estas en mia koro. Imperiestro Decio, kiu estis en ĉi urbo, kie nun li estas?» La episkopo diris: «Filo, nun surtere imperiestro kiu nomiĝas Decio ne estas. Li estis antaŭ longa tempo». Malĥo tamen diris: «Pro tio, sinjoro, mi miregas – neniu kredis al mi, sed

nun vi simple sekvu min kaj mi montros al vi miajn amikojn, kiuj estas ĉe monto Celio, kaj tiam vi kredu ilin. Ĉar tion mi scias, ke antaŭ la vizaĝo de imperiestro Decio ni fuĝis, kaj hieraŭ vespere mi vidis, ke Decio eniris ĉi urbon, almenaŭ se estas ĉi tio la urbo Efezo».

La solvo

Tiam la episkopo pensis ĉe si mem, kaj diris al la prokonsulo, ke tio estas miraklo, kiun Dio volas montri en tiu ĉi junulo. Ili do ekiris kun li kaj granda amaso el la urbo kune. Unue Malĥo eniris al siaj amikoj kaj post li la episkopo, kaj li trovis inter la ŝtonoj la skribaĵon kiu estis fermita per du arĝentaj sigeloj. Li laŭtleĝis la tekston al la kunvokita popolo, kaj ĉiuj aŭdis kaj admiris tion. Vidante sidi la sanktulojn en la speleo kun iliaj vizaĝoj kvazaŭ florantaj rozoj, oni falis surgenue kaj gloris Dion. La episkopo kaj la prokonsulo sendis homojn al imperiestro Teodozio, ke tuj li venu kaj spektu la freŝajn miraklojn de Dio. Tiu tuj ekstaris el la cindro kaj sakaĝo, en kiu li lamentadis.

Glorante Dion li venis de Konstantinopolo al Efezo kaj dum ĉiuj iris renkonte al li, kune ili ĉiuj iris al la speleo. Tuj kiam la sanktuloj vidis la imperiestron, ili ekbrilis kaj ilia vizaĝo estis kiel la suno. La imperiestro eniris, falis antaŭ ilin genuen, gloris Dion, restariĝis kaj brakumis ilin kaj ploris super ĉiu el ili unuope, dirante: «Tiel mi vidas vin, kvazaŭ se mi vidus la Sinjoron, kiu restarigas Lazaron». Tiam la sankta Maksimiano diris al li: «Kredu al ni, ke pro vi Dio restarigis nin antaŭ la tago de la Granda Resurekto, por ke sendubante vi kredu, ke reala estas la resurekto de la mortintoj. Vere ja ni restariĝis kaj vivas, kaj kiel la infano en la utero de sia patrino ne spertas stimulojn de ekstere kaj vivas, tiel same ankaŭ ni vivis, kuŝis kaj dormis kaj sentis nenion».

Kaj post ĉi diroj, dum ĉiuj ĝin vidis, ili klinis siajn kapojn teren kaj ekdormiĝis kaj laŭ Dia ordono donis la spiriton. Sed la imperiestro falis sur ilin, ploris kaj kisadis ilin. Kaj orajn tombojn li igis fari, en kiujn ili estu metitaj, kaj tiun saman nokton ili aperis al la imperiestro dirante, ke, same kiel ĝis tiam ili kuŝis en la tero kaj resurektis el la tero, tiel same li

lasu ilin ĝis la Sinjoro denove restarigos ilin. Tial la imperiestro ordonis, ke tiu loko estu ornamita per orumitaj ŝtonoj kaj ke ĉiuj episkopoj, kiuj konfesos la resurekton, estu absolvitaj.

Ke laŭdire 372 jarojn ili dormis, povas esti dube, ĉar en la jaro 448 de nia Sinjoro ili resurektis; sed Decio regis nur unu jaron kaj tri monatojn, nome en la jaro 252 de la Sinjoro. Kaj tiel ili dormis nur 196 jarojn.
